

Luxembourg, den 14. oktober 2024
(OR. en)

14146/24

DEVGEN 139
ACP 98
ENV 975
ONU 110
RELEX 1216

RESULTAT AF DRØFTELSENE

fra: Generalsekretariatet for Rådet

dato: 14. oktober 2024

til: delegationerne

Tidl. dok. nr.: 13832/24 + COR 1

Vedr.: Ørkendannelse, jordforringelse og tørke
– Rådets konklusioner (14. oktober 2024)

Vedlagt følger til delegationerne Rådets konklusioner om ørkendannelse, jordforringelse og tørke, som Rådet godkendte på dets 4050. samling den 14. oktober 2024.

Rådets konklusioner om ørkendannelse, jordforringelse og tørke**RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION**

1. GENTAGER sit engagement i 2030-dagsordenen for bæredygtig udvikling og dens verdensmål for bæredygtig udvikling, navnlig verdensmål 15.3, om inden udgangen af 2030 at bekæmpe ørkendannelse, genoprette forringet land og jord, herunder land påvirket af ørkendannelse, tørke og oversvømmelse, og forsøge at opnå en jordforringelsesneutral verden;
2. MINDER OM, at ørkendannelse, jordforringelse og tørke udgør store miljømæssige, økonomiske, sociale og sikkerhedsmæssige udfordringer for bæredygtig udvikling, og NOTERER SIG MED BEKYMRING den øgede hyppighed og intensitet af tørke og den forværrede ørkendannelse og jordforringelse globalt og i EU; FASTSLÅR, at De Forenede Nationers konvention om bekæmpelse af ørkendannelse (UNCCD) er hjørnestenen i den globale indsats for at bekæmpe ørkendannelse, jordforringelse og tørke;
3. ANERKENDER betydningen af partnerskaber med flere interessenter, hvor multilaterale organisationer, offentlige forvaltninger, civilsamfundsorganisationer, den private sektor, lokalsamfund, landbrugere, skovbrugere, kvægnomader og arealforvaltere, oprindelige folk og andre jordbrugere og alliancer bringes sammen for at bekæmpe ørkendannelse, jordforringelse og tørke og opnå jordforringelsesneutralitet, og SER MED TILFREDSHED PÅ initiativer såsom International Drought Resilience Alliance (den internationale alliance for resiliens over for tørke), Den Store Grønne Mur og dens accelerator og det internationale år for græsningsarealer og kvægområder, som bidrager til den globale indsats for at opbygge resiliens over for tørke, bekæmpe ørkendannelse og standse og vende jordforringelsen;
4. MINDER OM Rådets konklusioner om midtvejsevalueringen af ottende miljøhandlingsprogram – Vejen frem mod en grøn, retfærdig og inklusiv omstilling til et bæredygtigt Europa, der blev vedtaget i juni 2024, og navnlig opfordringen deri til en systemisk og sammenhængende EU-tilgang på internationalt plan for at tackle klimaændringer, forurening, skovrydning, jordforringelse, arealinddragelse og tab af biodiversitet, særlig gennem optrapning af gennemførelsen af naturbaserede løsninger som defineret på femte samling i De Forenede Nationers Miljøforsamling (UNEP/EA.5/Res.5);

*STYRKELSE AF EU'S TILSAGN OM AT BEKÆMPE ØRKENDANNELSE,
JORDFORRINGELSE OG TØRKE*

5. MINDER OM Rådets konklusioner, der tilslutter sig anbefalingerne i Den Europæiske Revisionsrets særberetning nr. 33/2018 med titlen "Bekæmpelse af ørkendannelse i EU: En stigende trussel, der kræver en større indsats", og OPFORDRER INDTRÆNGENDE Kommissionen TIL at foreslå en integreret EU-dækkende handlingsplan til bekæmpelse af ørkendannelse, jordforringelse og tørke, der har til formål at opbygge resiliens over for tørke og opnå jordforringelsesneutralitet i EU senest i 2030, på grundlag af en fuldstændig konsekvensanalyse;
6. SER MED TILFREDSHED PÅ den ambitiøse vision i EU's jordbundsstrategi for 2030 om, at alle EU's jordbundsøkosystemer senest i 2050 er i en sund tilstand som et middel til at standse og vende ørkendannelsen og jordforringelsen og opretholde den grønne vandcyklus, der påvirker nedbørsmønstrene inde i landet og bidrager til vandbeskyttelse og resiliens over for tørke og oversvømmelser, samt EU-missionen "En jordpagt for Europa" som led i Horisont Europa og NOTERER SIG i denne forbindelse fremskridtene i drøftelserne om Kommissionens forslag til direktiv om jordbundsovervågning og -modstandsdygtighed (direktivet om jordbundsovervågning);
7. UNDERSTREGER behovet for, at Kommissionen og medlemsstaterne som en prioritet gennemfører forordningen om naturgenopretning, herunder naturbaserede løsninger til opskalering af regenerativ arealforvaltning og proaktiv tørkeforvaltning;
8. GLÆDER SIG OVER de igangværende bestræbelser, der udfoldes på EU-plan for at identificere subsidier, der er skadelige for miljøet, og FREMHÆVER betydningen af at tage hensyn til deres indvirkning på ørkendannelse, jordforringelse og tørke; UNDERSTREGER, at der på mellemlang sigt bør fastsættes ambitiøse mål for udfasning eller reform af sådanne subsidier;
9. ANERKENDER den indbyrdes forbindelse mellem areal- og vandforvaltning; UNDERSTREGER betydningen af en integreret tilgang til planlægning og forvaltning af tørke og halvtørre klimaforhold og OPFORDRER INDTRÆNGENDE de medlemsstater, der risikerer tørke og/eller vandknaphed, til at udarbejde tørkeforvaltningsplaner, der, hvor det er relevant, er koordineret med foranstaltninger inden for rammerne af og integreret i relevante politikker, herunder generel planlægning af relevante politikområder, navnlig vedrørende vandspørgsmål som defineret i vandrammedirektivet;
10. ANERKENDER, at bevarelse af naturressourcer såsom jord og vand er afgørende for menneskers sikkerhed, og at ørkendannelse, jordforringelse og tørke og vandknaphed kan øge risikoen for tvangsfordrivelse, ustabilitet, usikkerhed og konflikter;

11. FREMHÆVER den fortsatte støtte, som EU og dets medlemsstater yder på globalt, regionalt og nationalt plan gennem instrumenter for foranstaltninger udadtil såsom instrumentet NDICI – et globalt Europa og Global Gateway; OPFORDRER EU og dets medlemsstater TIL at øge betydningen af regenerativ arealforvaltning i deres eksterne aktioner og TIL fortsat at fremme internationale partnerskaber og engagement i bekæmpelse af ørkendannelse, jordforringelse og tørke;
12. UNDERSTREGER, hvor vigtigt det er at intensivere den yderligere integration af ørkendannelse, jordforringelse og tørke i relevante politikker og investeringsplaner i arealrelaterede samarbejdssektorer, navnlig landbrug og fødevarerproduktion (især gennem agroøkologiske tilgange og landskabstilgange, herunder økologisk landbrug), areal- og byplanlægning, infrastruktur og vandforvaltning; ANERKENDER potentialet i agroøkologi, skovlandskaber og genopretning af økosystemer som en integreret, tværgående tilgang, der giver en række fordele, ikke blot med henblik på genopretning af jord og jordbund samt jordens frugtbarhed, men også for biodiversitet og økosystemer, kulstoflagring, tilpasning til klimaforandringer, ressourceeffektivitet, fødevarerikring samt ernæring og økonomisk udvikling;
13. ANERKENDER den altafgørende betydning af sammenhængende finansiering i bestræbelserne på at opnå bæredygtig arealforvaltning og landskabsgenopretning; ANERKENDER behovet for at revidere finansieringen fra eksisterende instrumenter og udnytte alternative private og blandede finansieringskilder, navnlig med henblik på at operationalisere tiltag over for ørkendannelse, jordforringelse og tørke og gennemføre økosystemgenoprettende foranstaltninger baseret på anvendelse af naturbaserede løsninger;
14. UNDERSTREGER, at regenerativ arealforvaltningspraksis, genopretningsbestræbelser og tiltag til at standse skovrydning og skovforringelse senest i 2030 er afgørende for at opnå jordforringelsesneutralitet på globalt plan. I den forbindelse er det vigtigt at opnå bæredygtige, sporbare og gennemsigtige værdikæder, der afkobler landbrugsproduktionen fra skovrydning og fra skov- og jordforringelse, idet betydningen af foranstaltninger på efterspørgsels- og udbudssiden anerkendes;
15. ANERKENDER betydningen af FN's initiativ om tidlig varsling for alle med hensyn til at styrke det internationale samarbejde og dataintegrationen vedrørende tørkeovervågning og -prognoser;
16. UNDERSTREGER vigtigheden af at følge WHO's One Health-tilgang i forbindelse med bekæmpelse af ørkendannelse, jordforringelse og tørke og af at muliggøre strukturelle drøftelser om politisk sammenhæng mellem relevante sektorer og discipliner på lokalt, nationalt, regionalt og internationalt plan;

EU'S PRIORITETER I FORBINDELSE MED OG EFTER 16. PARTSKONFERENCE UNDER FN'S KONVENTION OM ØRKENDANNELSE (UNCCD)

17. ANERKENDER med bekymring, at presset på de globale jordressourcer hele tiden øges, og NOTERER SIG, at de dominerende årsager til jordforringelse på verdensplan bl.a. omfatter ikkebæredygtig forvaltning af naturressourcerne, ændringer i arealanvendelsen, tab af biodiversitet, ikkebæredygtigt landbrug og udvidelse af landbruget, skovrydning, diffus byudvidelse, arealbefæstelse, affolkning af landdistrikterne, forurening, klimaændringer og råstofudvinding;
18. SER MED TILFREDSHED PÅ arbejdet i og NOTERER SIG rapporterne fra den mellemstatslige arbejdsgruppe om tørke med henblik på at indkredse mulighederne for at styrke den proaktive forvaltning af tørke på verdensplan og den mellemstatslige arbejdsgruppe om midtvejsevalueringen af UNCCD's strategiske ramme for 2018-2030 med henblik på at kortlægge prioriteterne for og udarbejde anbefalinger til anden fase af UNCCD's strategiske ramme;
19. UNDERSTREGER behovet for at styrke indsatsen på alle niveauer for at tackle ørkendannelse, jordforringelse og tørke og drivkræfter bag, navnlig ved at integrere og opskalere identificerede og afprøvede løsninger til bekæmpelse af ørkendannelse, jordforringelse og tørke, herunder bæredygtig forvaltning af naturressourcerne, cirkulær økonomi, regenerativ arealforvaltning, skovlandbrug og bæredygtige græsningsteknikker, agroøkologiske tilgange og proaktiv tørkeforvaltning;
20. OPFORDRER INDTRÆNGENDE TIL med henblik på at opnå jordforringelsesneutralitet senest i 2030 at ændre landbrugs- og fødevarer systemerne for at gøre dem bæredygtige, resiliente over for tørke og klimasmarte på grundlag af de 13 principper for agroøkologi, der er defineret af ekspertpanelet på højt plan vedrørende fødevarer sikkerhed og ernæring under FAO's Komité for Verdens Fødevarer sikkerhed, og UNDERSTREGER relevansen af bidraget fra koalitionen for agroøkologi og det internationale initiativ "4 promille";
21. UNDERSTREGER behovet for at styrke UNCCD's videnbase og forbedre den støtte, der ydes via Komitéen for Videnskab og Teknologi for at fremme en mere informeret beslutningstagning; UNDERSTREGER behovet for at styrke tilrådighedsstillelsen af nyttige værktøjer gennem grænsefladen mellem videnskab og politik for at forbedre samarbejdet mellem grænsefladen mellem videnskab og politik, Det Mellemstatslige Panel om Klimaændringer og Den Mellemstatslige Videnspolitikplatform vedrørende Biodiversitet og Økosystemydelser og inddrage internationale og nationale videnskabelige organisationer, herunder den akademiske verden, samt andre fællesskaber i processen;

22. UNDERSTREGER, at et effektivt UNCCD-sekretariat og et sundt budget, der er formålstjenligt under behørig hensyntagen til omkostningseffektivitet, er forudsætninger for at sikre en pålidelig administrativ og finansiell forvaltning af UNCCD; GENTAGER betydningen af, at der tages hensyn til anbefalingerne fra Den Fælles Inspektionsenhed i tæt dialog med UNCCD-parterne, navnlig principperne om god regeringsførelse, effektivitet, gennemsigtighed, upartiskhed, ansvarlighed og risikostyring;
23. ROSER det gode samarbejde mellem Den Globale Miljøfacilitet (GEF) og UNCCD, der har ført til den seneste forøgelse af GEF-støtten med henblik på at bistå de deltagende lande med at opfylde deres rapporteringsforpligtelser og gennemføre transformativ projekter og programmer for at opnå jordforringelsesneutralitet, herunder deres frivillige mål for jordforringelsesneutralitet, og udarbejde deres nationale tørkeplaner;
24. NOTERER SIG den kommende niende genopfyldning af Den Globale Miljøfacilitet (GEF-9) og ANERKENDER dette som en lejlighed for UNCCD's partskonference (COP) til at anmode om en betydelig andel af GEF-9 til fokusområdet "jordforringelse", samtidig med at der tilskyndes til sidegevinster med hensyn til de fire andre fokusområder i GEF;
25. UNDERSTREGER i overensstemmelse med abidjanerklæringen om opnåelse af ligestilling mellem kønnene med henblik på vellykket landskabsgenopretning fra UNCCD's COP15 vigtigheden af ligestilling mellem kønnene og styrkelse af alle kvinders og pigers indflydelse og status. Kvinders jordbesiddelsesrettigheder, deres engagement i beslutnings-, planlægnings- og gennemførelsesprocesserne og i kapacitetsopbygning og deres adgang til værdikæder og finansieringsværktøjer skal styrkes med henblik på at sikre kønsorienteret og transformativ gennemførelse af UNCCD;
26. GLÆDER SIG OVER indkaldelsen af arbejdsgruppen vedrørende kønsspørgsmål (Gender Caucus) og arbejdsgruppen vedrørende ungdomsspørgsmål (Youth Caucus) på UNCCD's COP16 som centrale platforme for fremme af ligestilling mellem kønnene og lighed mellem generationerne i forbindelse med gennemførelsen af konventionen;
27. UNDERSTREGER i overensstemmelse med de frivillige retningslinjer for ansvarlig forvaltning af jordbesiddelser, fiskeri og skove fra Komitéen for Verdens Fødevarer, hvor vigtig sikker jordbesiddelse er for bæredygtig udvikling og bekæmpelse af ørkendannelse, jordforringelse og tørke;
28. FREMHÆVER betydningen af oprindelige folks fulde og inklusive deltagelse i beslutningsprocesserne i overensstemmelse med retten til frit, forudgående og informeret samtykke;

29. UNDERSTREGER, at fremme af unges deltagelse er afgørende for at bekæmpe ørkendannelse, jordforringelse og tørke; UNDERSTREGER behovet for at styrke unge gennem de nødvendige ressourcer, uddannelse, platforme og politiske instrumenter, så de effektivt kan bidrage til UNCCD's mission;
30. FREMHÆVER betydningen af en tilgang, der inddrager hele samfundet, og af inklusiv deltagelse i beslutningstagningen og FORPLIGTER SIG TIL at fremme et gunstigt miljø, der fremmer civilsamfundsorganisationernes aktive deltagelse og inddragelse i UNCCD; ANERKENDER behovet for at give civilsamfundsorganisationer og UNCCD's panel for civilsamfundsorganisationer tilstrækkelige ressourcer og uddannelse, så de effektivt kan bidrage til UNCCD's mission;
31. SER MED TILFREDSHED PÅ FN's adfærdskodeks for forebyggelse af chikane, herunder seksuel chikane, og OPFORDRER til uhindret anvendelse og gennemførelse heraf i alle UNCCD-processer, navnlig på multilaterale konferencer;
32. OPFORDRER UNCCD's partskonference TIL bedre at overveje virkningen af skadelige subsidier, der bidrager til ørkendannelse, jordforringelse og tørke, og TILSKYNDER den kraftigt TIL, at dette emne sættes på dagsordenen for den næste partskonference med henblik på at indlede overvejelser om, hvordan sådanne subsidier kan udfases og omlægges til mere bæredygtige arealforvaltningspraksisser og dermed også bidrage til gennemførelsen af mål 18 i den globale Kunming-Montreal-ramme for biodiversitet;

SYNERGIER MED ANDRE MULTILATERALE MILJØAFTALER OG INTERNATIONALE PROCESSER

33. ANERKENDER den indbyrdes afhængighed og de indbyrdes forbindelser mellem ørkendannelse, jordforringelse og tørke, klimaændringer, tab af biodiversitet, vandknaphed og forurening; BEKRÆFTER sit tilsagn om at håndtere disse nødsituationer på en effektiv, integreret og sammenhængende måde; FREMHÆVER den afgørende rolle, som bæredygtig arealforvaltning og landskabsgenopretning spiller, og behovet for at håndtere sammenhængen mellem vand, fødevarer, sundhed, jord, biodiversitet, klima, skovrydning og forurening på en solid, holistisk og integreret måde, der omfatter gensidigt fordelagtige strategier med kraftige sociale og miljømæssige beskyttelsesforanstaltninger, herunder gennem naturbaserede løsninger som defineret i UNEP/EA.5/Res.5 og økosystembaserede tilgange; UNDERSTREGER behovet for at minimere afvejninger af modstående hensyn og maksimere synergierne;

34. NOTERER SIG, at 16. partskonference under konventionen om den biologiske mangfoldighed (biodiversitetskonventionen), 29. partskonference under De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer (UNFCCC) og 16. partskonference under UNCCD finder sted sideløbende, hvilket giver en enestående mulighed for, at Riokonventionerne gensidigt kan støtte hinanden, kan bidrage til gennemførelsen af FN's 2030-dagsorden for bæredygtig udvikling og opfyldelsen af FN's verdensmål for bæredygtig udvikling og tackle klimaændringer, tab af biodiversitet og ørkendannelse, jordforringelse og tørke på en synergibaseret måde;
35. ER FAST BESLUTTET PÅ at tackle tab af biodiversitet, forringelse af økosystemer, jord, vand og hav, klimaændringer og forurening på en effektiv og integreret måde og OPFORDRER derfor TIL tættere og styrket samarbejde og styrkelse af synergierne mellem de tre Riokonventioner og andre multilaterale aftaler og initiativer på alle niveauer, herunder finansielle institutioner, andre relevante FN-initiativer og internationale processer;
36. OPFORDRER TIL et forbedret samarbejde mellem biodiversitetskonventionen, UNFCCC og UNCCD på alle niveauer, navnlig om gennemførelsen af den globale Kunming-Montreal-ramme for biodiversitet, Parisaftalen og programmet for opstilling af mål for jordforringelsesneutralitet gennem bedre udnyttelse af den fælles kontaktgruppe under Riokonventionerne, øget samarbejde og synergier mellem deres partskonferencer i 2024 og derefter med henblik på også at undersøge potentialet for fælles arbejde mellem konventionerne, og øget samarbejde på nationalt plan, navnlig i forbindelse med udvikling, revision og gennemførelse af nationale biodiversitetsstrategier og -handlingsplaner, nationalt bestemte bidrag, nationale tilpasningsplaner, nationale handlingsprogrammer, frivillige nationale mål for jordforringelsesneutralitet, nationale tørkeplaner og nationale fødevarer-systemforløb;
37. OPFORDRER TIL, at der specifikt med hensyn til bekæmpelse af skovrydning og behovet for at forbedre bevarelse, genopretning og bæredygtig forvaltning af skove og under hensyntagen til resolutionen fra 19. møde i FN's Skovforum om midtvejsevalueringen af FN's strategiske plan for skove og efterfølgende beslutninger fra FAO og Skovbrugskomitéen gøres bedre brug af Det Samarbejdende Partnerskab vedrørende Skove, og at FN's afdeling for økonomiske og sociale anliggender styrker sine sammenhængsorienterede støtteaktiviteter for også at øge den proaktive tværsektorielle indsats med henblik på at bekæmpe ørkendannelse, jordforringelse og tørke.